

Svatá Dymphna

MUDr. Ivan David, CSc.

Legenda o svaté Dymphně

Podle ústně tradované legendy poprvé zapsané biskupem Guy I. z Cambrai (1238- 1247) žila v 7. století (*620 ?) jako dcera pohanského krále Damona v Irsku. Nechala se tajně pokřtít. Když jí bylo 14 let, její matka zemřela a její šílený otec ji chtěl pojmout za manželku. Odmítla ho a utekla s knězem Gebernem do Antwerp do vesnice Geel. Zde se prý věnovala péči o duševně nemocné. Zvědové otce ji vypátrali a ona opět odmítla otcův návrh. Na místě ji stáli a zabili i Geberna.

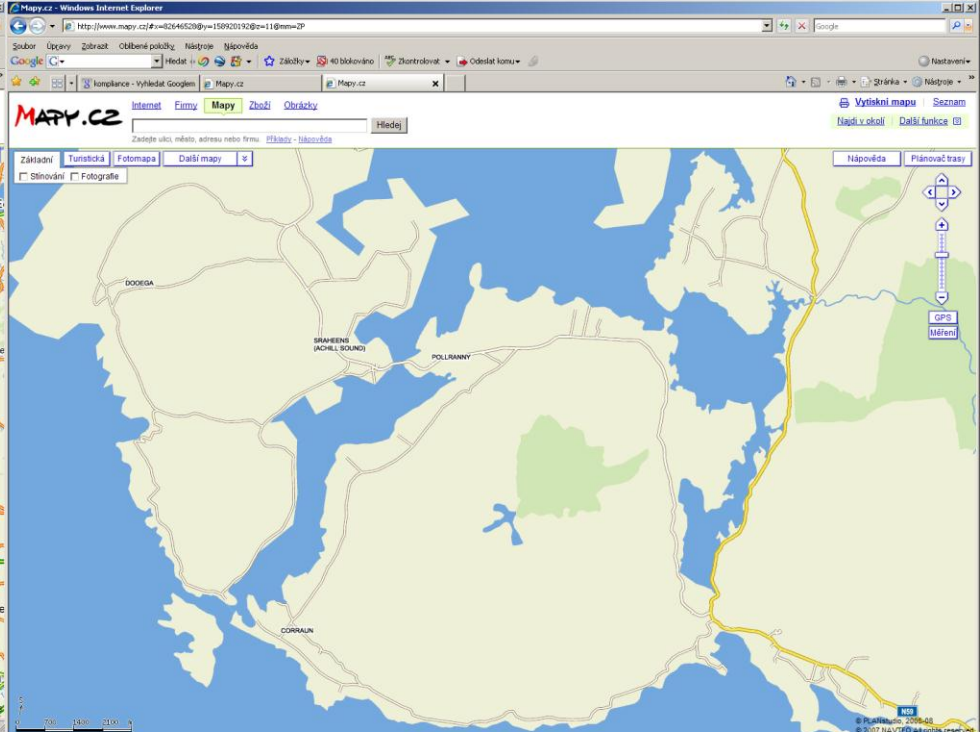
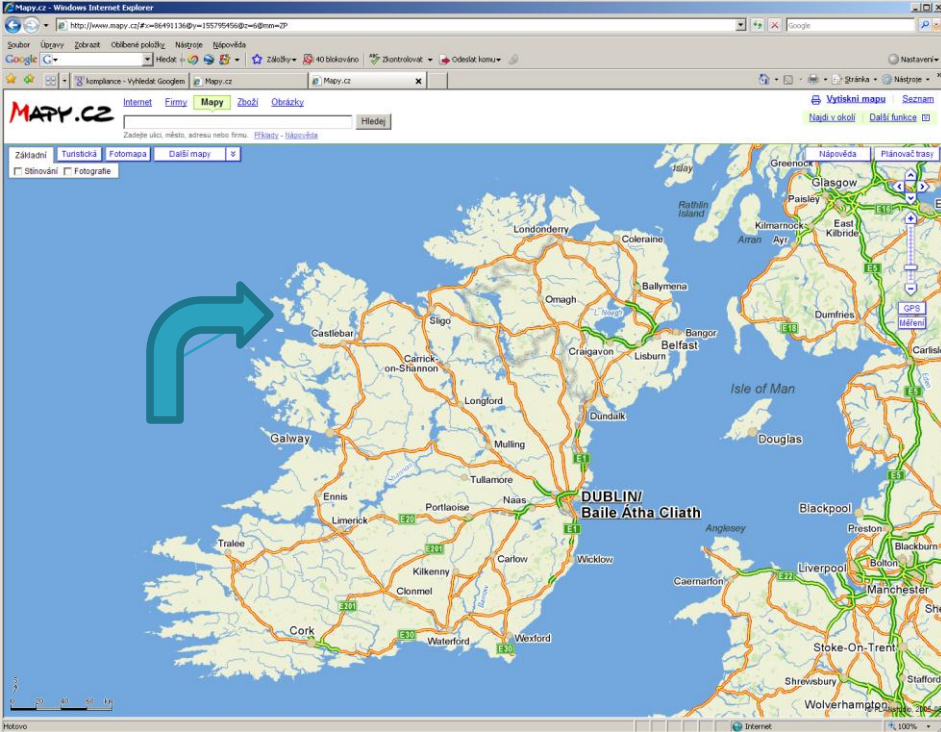
Byli uloženi v sarkofágu v jeskyni a pak pohřbeni v kostele v Geelu. Oba byli prohlášeni svatými.

Podle římské martyrologie je svátek sv. Dymphny 15. května.

Je patronkou:

duševně nemocných, psychiatrů, terapeutů, rodinného štěstí, obětí znásilnění a incestů, psychiatrických institucí, duševních a nervových nemocí, závislých na návykových látkách, utečenců a bezdomovců.

PSYCHIATRICKÁ LÉČEBNA

Achill Island

kostel sv. Dymphny

V Evropě existuje mnoho podobných legend o králich, kteří se chtěli oženit s vlastní dcerou. Údajně se narodila v roce 620

v Clogher, county Tyrone,

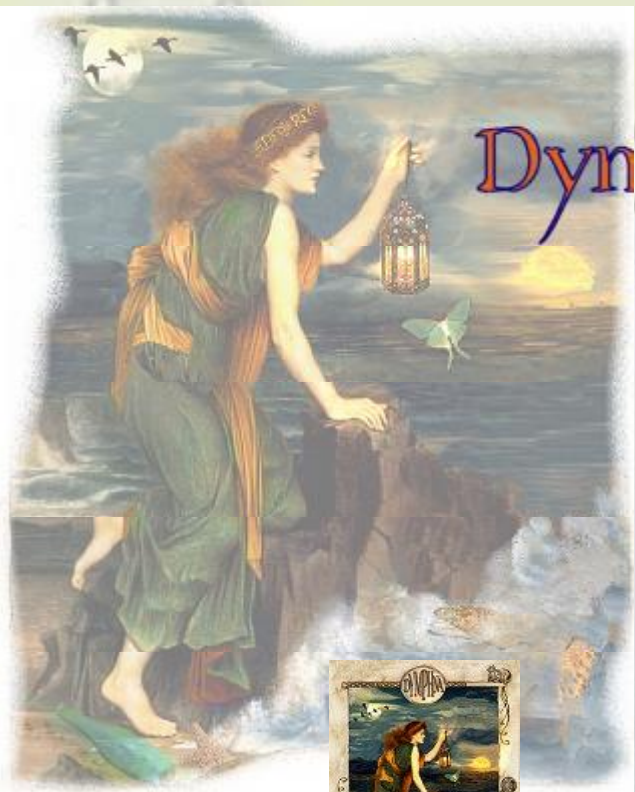
nebo Tydavnet, county Monaghan,

nebo Lavey, county Cavan,

také existuje pod jménem Davnet nebo Damhnait, nebo Damhnade, Davets, Dimpna...

V kostele v Geelu chovají úlomky údajného jejího sarkofágu.

Atributy jsou meč probodávající u nohou ďábla, lucerna (nebo kniha- znamení světla), lilie (znamení panenství).

**Psychiatric museum
Haarlem (Nizozemí)**

<http://www.2heartsnetwork.org/Dymphna.htm>

Na této stránce existuje mnoho speciálních modliteb ke svaté Dymphně

Modlitba pro trpící Alz

Obracíme se na Tebe, svatá Dymphno ve víře, že vzpomeneš na naše přání v přítomnosti Pána našeho. Ve své dobrotě podpoříš ty, kteří trpí Alzheimerovou chorobou, jejich rodiny, přátele a všechny kteří trpí postižení touto chorobou, ať už jsou kdekoli. Jako patronka nervově a emocionálně nemocných milostivě předáš boží léčivou sílu každému podobně nešťastnému člověku. Věříme, že prokážeš stejné dobrodiní osobám stíženým Alzheimerovou chorobou. Prosíme podpoř za nás lékařské týmy zabývající se výzkumem, aby brzo objevili příčinu a léčení.

Drahá svatá Dymphno dlící na nebesích s bohem, kde : „...není více smrti, není více utrpení nebo pláče nebo bolesti...“ (Rev. 21:4) Jsi naším znamením a majákem ve víře. Buď naším přímým spojením k Ježíši, božskému lékaři a léčiteli nemocí. Jsme s Tebou a Tvoji svatost následujeme a děkujeme Ti za všechny, kteří zůstávají zdraví na těle, myslí i duchu. Amen.

**SINT-DIMPNAKERK
(1349 - 1570)**

Driebeukig kerkship in Demergotiek (begonnen in 1349, zuiderzijbeuk heropgebouwd midden 15de eeuw), kruisbeuk (eerste helft 15de eeuw), koor met straalkapellen in Brabantse laatgotiek (tweede helft 15de eeuw), noordportaal (circa 1500), toren in Kempische baksteengotiek (1541 - circa 1570), Ziekenkamer (1683 of 1687), Kerkhofmuur met poort en waterpomp uit 1759. Beschermd als monument 25 maart 1938. Apostelretabel (1350 - 1400), Passieretabel (Brussel, 1490 - 1500), Sint-Dimpnaretabel (Brabant, 1515), Merode-praalgraf (1553 - 1554, Cornelis Floris de Vriendt) Bedevaartkerk ter ere van de Geelse heilige Dimpna. Van 1562 tot 1797 collegiale kerk, bediend door een kapittel van kanunniken. Parochiekerk vanaf 1874.

GEEL

Geel

Údajně od 13. století v Geelu instituce pro léčení duševně nemocných

Bratrstvo Bollandistů v letech 1604- 1664 publikovalo zprávy o mnoha místních zázracích, kolonie duševně nemocných dosáhla počtu až 1500.

Nemocní žili v rodinách místních obyvatel (heterofamiliární péče).

Dnes specifická komunitní péče čítá údajně 600 nemocných hlavně v zemědělství.

V Irsku existuje asi 50 km jižně od Dublinu Psychiatrická nemocnice sv. Dymphny

St Dymphna Roman Catholic Church, Booborowie, Mid North Region, South Australia

National Shrine of St. Dymphna
3000 Erie Street, South P.O. Box 4
Massillon, Ohio 44648-0004, 330-833-8478

**Bert Boeckx (Geel):
Seven centuries
of the Geel's
psychiatric
family care**

History

Geel

- Small town in Flanders (north of Belgium)
- 35.000 inhabitants
- 700 years old psychiatric foster care
- 2009 :
 - 420 patients
 - 320 foster families

1938: 3.800 pat. / 15.000 inhabitants

History

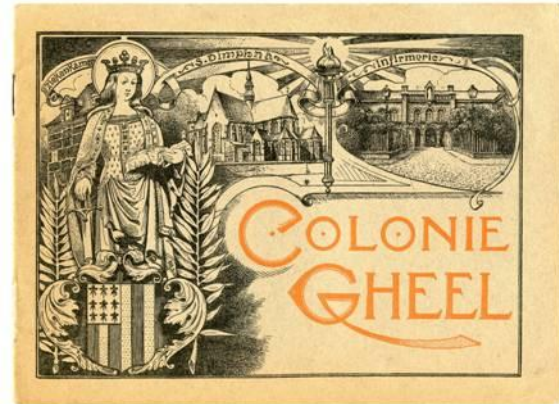
- Legend of Saint-Dimpna
- Foster care supervised by the church
- Mentally ill had a place in society
- Economic incentive: cheap labour

History

- 1850: Law on the mentally III
- Geel: Colony
- Administrative structure and medical guidelines

- 1861: hospital building

History

- Rest of the world 'rediscovered' the value of the Geel system in the 19th century
 - rather heated discussions about the correct approach of psychiatric patients: “Gheel Question”
 - asylums versus integration and normalization
 - Geel at the heart of the debate
 - Is the Geel system more humane than the modern asylums?
 - Geel under scrutiny from lots of psychiatrists and mental health policy makers (documented)

History

- Expansion
 - up to the 19th century never more than 200 patients in care
 - between 1850 and 1960 the model takes an enormous flight both in Europe and US/Canada
 - 174 foster care programmes worldwide
 - 5 models

History

First introduction	Country
Middle ages	Belgium
1068	Japan
1764	Germany
1851	USA
1857	Scotland
1858	Norway
1864	France
1870	The Netherlands
1887	Russia
1892	Brazil
1898	Switzerland
1901	Austria
1902	Hungary - Denmark - Italy
1906	Poland
1919	Sweden
1933	Canada

History

	Dispersion of patients	Professional involvement
Geel	Concentrated	Medium
Scotland	Dispersed	Weak
Uchtspringe Veldwijk	Around hospital	Strong
Half-way house USA	Anywhere	Strong
Therapeutic Family Care	Urban areas	Multidisciplinary Intensive

History

Date	Initiatives
Prior to 1850	3
1850 to 1859	4
1860 to 1869	4
1870 to 1879	6
1880 to 1889	12
1890 to 1899	29
1900 to 1909	51
1910 to 1919	10
1920 to 1929	1
1930 to 1939	6
1940 to 1949	19
1950 to 1959	15
1960 to 1969	14
Total	174

History

- After 1900: Geel model is thriving
 - 1938: 3.800 patients/ population Geel 15.000
 - Community care organized by a hospital
 - Hospital: distance to foster family max. 25 km
 - Districts (30 families / 40 patients)
 - Decentralized interdisciplinary teams
 - Facilitating: employment, daycare, leisure, crisis-intervention

History

- Today
 - 1983: Part of a general psychiatric hospital
 - 420 patients / 350 foster families
 - Active board of foster families
 - Involvement patients in decision making
 - Financial problems:
 - Funded as a hospital (€ 40/day)
 - Foster families receive € 17-21

History

- Today
 - positive attitude (community care)
 - new initiatives in Europe

WHO report (2002): “best practice”

Archives

- Collection : extensive archives, a library, photo's and films, objects, outsider art...
- Medical archives : patient-records 1803-2009
- OPZ Geel : 2005 professional historian/archivist
- Archives/library : staff 3 people

- 2008 :Psychiatric Foster Care Geel on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Flanders (UNESCO)

Archives

- Permanent exhibition
 - Former hospital-building
 - History of PFC Geel
 - Foster Care today
 - Outsider Art
 - 13/09/2009: 2000 visitors

Among people. The remarkable history of psychiatric foster care in Geel.

- Project oral history 2007-2010
- Funded by Flemish Government
- Partnership:
 1. OPZ Geel
 2. City of Geel
 3. High Schools of Geel
 4. Hospitalmuseum Geel
 5. Geel Historical Society
 6. FARO. Flemish interface centre for cultural heritage

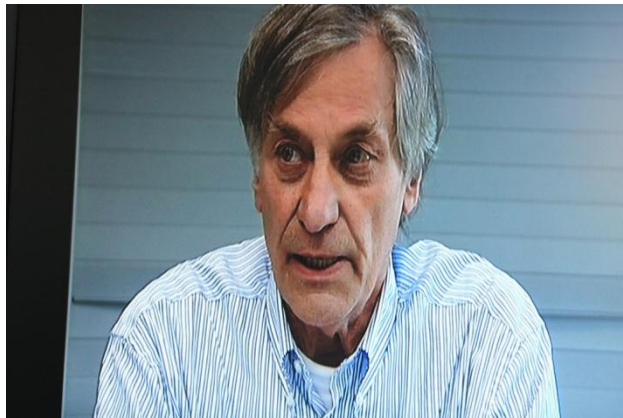
Project: Among people

- Objectives
 1. A collection of oral resources (audio-video) on the history of psychiatric foster care (PFC)
 2. A source for future historical, sociological and anthropological research
 3. Stimulate the interest and awareness for the heritage of PFC
 4. Increase the knowledge of mental health care and PFC, in former days and at the present

Project: Among people

- The project
 1. Interviews: former doctors and nurses, foster families, patients, policy makers and citizens
 2. Collect private archives on psychiatric foster care

Project: Among people

Project: Among people

- Who?

1. Professionals and volunteers

2. High-school students of Geel

Project: Among people

- The results (may 2010)
 1. Exhibition (former town-house)
 2. Book, published in Belgium and Holland
 3. Documentary film on DVD
 4. Website
 5. Musical

Future plans ?

- From permanent exhibition to small museum
- Expert Centre for Psychiatric Family Care
 - Documentation, research and study
 - Training, seminars, conference
 - Public information
- Geel as a hub
 - History and archives
 - International fame
 - Network foster care initiatives in Europe

Info ?

Bert Boeckx

Dr. Sanodreef 4

B-2440 Geel

Belgium

Bert.boeckx@opzgeel.be

Tel +32-14-57 92 45